



СЛУЖБА БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

Управління Служби безпеки України в Запорізькій області

Слідчий відділ

вул. Олександрівська, 62, м. Запоріжжя, 69011, тел./факс (061) 225-26-98
www.ssu.gov.ua, e-mail: usbu_zap_sv@sbu.gov.ua Код ЄДРПОУ 20001556

№ _____

На № _____

від _____

ПОВІДОМЛЕННЯ

про підозру

місто Запоріжжя

«28» грудня 2022 року

Слідчий 1-го відділення слідчого відділу Управління Служби безпеки України в Запорізькій області лейтенант Калашников Максим Сергійович, розглянувши матеріали кримінального провадження № 22022080000000724, внесеного до Єдиного реєстру досудових розслідувань 29 травня 2022 року, та встановивши наявність достатніх доказів для підозри особи у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 28, ч. 1 ст. 438 КК України, відповідно до ст.ст. 40, 42, 276, 277, 278 КПК України, –

ПОВІДОМИВ:

Семенчатенка Сергія Анатолійовича, 25.12.1977 року народження, громадянина російської федерації, уродженця м. Владикавказ, Північно-Осетинської Автономної РСР, СРСР, росіянина, командира тактичної групи «22-ї окремої ордена Жукова бригади оперативного призначення», в/ч №3642, військ національної гвардії російської федерації, адреса місця реєстрації: російська федерація, Республіка Північна Осетія – Аланія, м. Владикавказ, Затерений район, пр. Перемоги, буд. 13, кв. 36, адреса місця проживання: військова частина №3642, російська федерація, Волгоградська область, Калачевський район, Калачевське, м. Калач-на-Дону, вул. Чекмарева, буд. 20а, який не є собою, щодо якої здійснюється особливий порядок кримінального провадження, передбачений ст. 480 КПК України, раніше не судимого, –

про те, що він підозрюється у порушенні законів та звичаїв війни, що передбачені міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, вчинених за попередньою змовою групою осіб, тобто у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 28, ч. 1 ст. 438 КК України.

24 жовтня 1945 року набув чинності Статут Організації Об'єднаних Націй, підписаний 26 червня 1945 року, яким фактично створено Організацію Об'єднаних Націй (далі – ООН).

До складу ООН входять Україна, російська федерація (далі – рф) та ще 49 країн-засновниць, а також інші країни світу.

Відповідно до частини 4 статті 2 Статуту ООН, усі Члени вказаної організації утримуються в своїх міжнародних відносинах від погрози силою або її застосування як проти територіальної недоторканності або політичної незалежності будь-якої держави, так і будь-яким іншим чином, несумісним із Цілями Об'єднаних Націй.

Декларацією Генеральної Асамблеї ООН № 36/103 від 09 грудня 1981 року про недопустимість інтервенції та втручання у внутрішні справи держав та резолюціями: № 2131 (XX) від 21 грудня 1965 року, що містить Декларацію про неприпустимість втручання у внутрішні справи держав та про захист їх незалежності та суверенітету; № 2625 (XXV) від 24 жовтня 1970 року, що містить Декларацію про принципи міжнародного права, що стосуються дружніх відносин і співробітництва між державами відповідно до Статуту ООН; № 2734 (XXV) від 16 грудня 1970 року, що містить Декларацію про зміцнення міжнародної безпеки, та № 3314 (XXIX) від 14 грудня 1974 року, що містить Визначення агресії, – встановлено, що жодна з держав не має права здійснювати інтервенцію чи втручання у будь-якій формі або з будь-якої причини у внутрішні та зовнішні справи інших держав. Цими ж міжнародними документами закріплено обов'язок держав: утримуватися від озброєної інтервенції, підривної діяльності, військової окупації, здійснення сприяння, заохочення чи підтримки сепаратистської діяльності; не допускати на власній території навчання, фінансування та вербовки найманців чи засилання таких найманців на територію іншої держави.

Крім того, у статтях 1-5 Резолюції Генеральної Асамблеї ООН від 14 грудня 1974 року № 3314 (XXIX) серед іншого визначено, що ознаками агресії є застосування збройної сили державою проти суверенітету, територіальної недоторканності чи політичної незалежності іншої держави, застосування збройної сили державою в порушення Статуту ООН.

Будь-яке з наступних діянь, незалежно від оголошення війни, кваліфікується як акт агресії:

- вторгнення або напад збройних сил держави на територію іншої держави або будь-яка військова окупація, який би тимчасовий характер вона не мала, яка є результатом такого вторгнення або нападу, або будь-яка анексія із застосуванням сили території іншої держави або частини її;

- застосування збройних сил однієї держави, що знаходяться на території іншої держави за угодою з приймаючою державою, у порушення умов, передбачених в угоді, або будь-яке продовження їх перебування на такій території після припинення дії угоди;

- дія держави, яка дозволяє, щоб її територія, яку вона надала в розпорядження іншої держави, використовувалася цією іншою державою для здійснення акту агресії проти третьої держави;

- засилання державою або від імені держави збройних банд, груп, іррегулярних сил або найманців, які здійснюють акти застосування збройної сили проти іншої держави, які мають настільки серйозний характер, що це є рівносильним наведеним вище актам, або її значна участь у них.

У преамбулі Декларації про державний суверенітет України від 16 липня 1990 року (далі – Декларація) вказано, що Верховна Рада Української Радянської Соціалістичної Республіки проголошує державний суверенітет України як верховенство, самостійність, повноту і неподільність влади Республіки в межах її території та незалежність і рівноправність у зовнішніх зносинах.

Відповідно до розділу V Декларації, територія України в існуючих кордонах є недоторканною і не може бути змінена та використана без її згоди. Незалежність України визнали держави світу, серед яких і рф.

Згідно з пунктами 1, 2 Меморандуму про гарантії безпеки у зв'язку з приєднанням України до Договору про нерозповсюдження ядерної зброї від 05 грудня 1994 року рф, Сполучене Королівство Великої Британії та Північної Ірландії і Сполучені Штати Америки підтвердили Україні своє зобов'язання згідно з принципами Заключного акта Наради з безпеки та співробітництва в Європі від 01 серпня 1975 року поважати незалежність і суверенітет та існуючі кордони України, зобов'язалися утримуватися від загрози силою чи її використання проти територіальної цілісності чи політичної незалежності України, і що ніяка їхня зброя ніколи не буде використовуватися проти України, крім цілей самооборони, або будь-яким іншим чином згідно зі Статутом ООН.

Відповідно до опису і карти державного кордону, які є додатками до Договору між Україною та російською федерацією про українсько-російський державний кордон від 28 січня 2003 року (ратифікований рф 22 квітня 2004 року), територія Запорізької області відноситься до території України.

Статтями 1, 2 Конституції України визначено, що Україна є суверенною і незалежною, демократичною, соціальною, правовою державою. Суверенітет України поширюється на всю її територію, яка в межах існуючого кордону є цілісною і недоторканною.

Статтею 73 Конституції України закріплено, що виключно всеукраїнським референдумом вирішуються питання про зміну території України.

Статтею 6 Закону України «Про правонаступництво України» від 12 вересня 1991 року Україна підтверджує свої зобов'язання за міжнародними договорами, укладеними Українською РСР до проголошення незалежності України.

У зв'язку з демократичними процесами, які відбувалися на території України, у представників влади рф та службових осіб з числа керівництва збройних сил російської федерації (далі – зс рф), досудове розслідування та судовий розгляд щодо яких здійснюється в інших кримінальних провадженнях, виник злочинний умисел на вчинення протиправних дій, спрямованих на порушення суверенітету і територіальної цілісності України, зміну меж її території та державного кордону на порушення порядку, встановленого Конституцією України.

Мотивами зазначеного умислу стали євроінтеграційний розвиток України, зміни у Конституції в частині зовнішньополітичного курсу України щодо вступу до ЄС і НАТО, які були розцінені представниками влади і зс рф як безпосередня загроза економічним та геополітичним інтересам рф, що сприятиме втраті впливу над політичними процесами в Україні та позбавить контролю над її економічною діяльністю, призведе до поглиблення співпраці України з Організацією Північноатлантичного договору.

З 19 лютого 2014 року представниками російської федерації розпочато збройне вторгнення збройних сил російської федерації, приховане твердженням керівників РФ про переміщення військових підрозділів в рамках звичайної ротації сил Чорноморського флоту, які у взаємодії з військовослужбовцями Чорноморського флоту РФ та іншими підрозділами ЗС РФ здійснили блокування й захоплення адміністративних будівель і ключових об'єктів військової та цивільної інфраструктури України, забезпечили військову окупацію території Автономної Республіки Крим і м. Севастополя. 18 березня 2014 року РФ оголосила про офіційне включення Криму до її території. Одночасно з цим, свою злочинну мету співучасники з числа представників влади та зс рф вирішили досягти шляхом: розв'язання та ведення агресивної війни проти України та вчинення інших злочинів, з використанням підпорядкованих підрозділів і військовослужбовців зс рф, у тому числі військ національної гвардії російської федерації, співробітників силових відомств та спецслужб, а також залучення до виконання злочинного плану інших осіб, у тому числі громадян України та рф, створення 07 квітня 2014 року в м. Донецьку терористичної організації «Донецька народна республіка» (далі за текстом — «ДНР»), створення 27 квітня 2014 року в м. Луганську — терористичної організації «Луганська народна республіка» (далі за текстом — «ЛНР»), у складі яких утворені незаконні збройні формування, які функціонують і до нині.

При цьому вони усвідомлювали, що такі протиправні дії призведуть до порушення суверенітету і територіальної цілісності України, незаконної зміни меж її території та державного кордону, заподіяння значних матеріальних збитків та інших тяжких наслідків, передбачали і прагнули їх настання.

З листопада 2021 року представники влади та зс рф, з метою підготовки до повномасштабного нападу на Україну, організували перекидання підрозділів збройних сил та інших військових формувань рф до кордонів України, що пояснювалося запланованими спільними російсько-білоруськими навчаннями «Союзна рішучість-2022», які розпочалися 10 лютого 2022 року.

Станом на 8 лютого 2022 року вздовж усього кордону з Україною з боку рф, Республіки Білорусь та тимчасово окупованих територій України зосереджено 140 тис. військових рф, включаючи повітряний та морський компонент.

З метою створення приводів для ескалації збройного конфлікту і здійснення спроби виправдання своєї агресії перед громадянами російської федерації та світовою спільнотою, представниками влади та зс рф розроблено окремий план, який передбачав вчинення дій, спрямованих на введення в оману і залякування громадян рф та мешканців тимчасово окупованих територій

України, а також вчинення провокацій, які полягали у імітації нападів і вогневих ударів, вчинених нібито підрозділами ЗС України по території рф та тимчасово окупованим територіям України.

Одночасно із зазначеним передбачалося визнання керівництвом РФ «ДНР» і «ЛНР» незалежними державами та отримання від них звернення з запитом про надання військової підтримки, яка викликана нібито агресією Збройних Сил України.

На виконання зазначених намірів, 15 лютого 2022 року Державна дума російської федерації звернулася до президента російської федерації з проханням визнати незалежність так званих самопроголошених «ДНР» та «ЛНР».

21 лютого 2022 року керівники російських окупаційних адміністрацій на тимчасово окупованих територіях Донецької та Луганської областей звернулися до президента російської федерації з проханням визнати незалежність так званих самопроголошених «ДНР» та «ЛНР».

У цей же день, президент російської федерації скликав позачергове засідання Ради безпеки російської федерації. Службові особи з числа вищого керівництва рф, які входять до складу Ради безпеки рф, публічно підтримали звернення Державної думи рф та заявили про необхідність визнання президентом рф незалежності так званих самопроголошених «ДНР» та «ЛНР».

Цього ж дня президент російської федерації підписав указ про визнання незалежності так званих самопроголошених «ДНР» та «ЛНР».

22 лютого 2022 року президент російської федерації, з метою надання видимості законності дій по нападу на Україну, направив до Ради Федерації рф звернення про використання Збройних Сил рф за межами рф, яке було задоволено.

Так, всупереч нормам міжнародного гуманітарного права президент рф, за попередньою змовою з іншими невістановленими на даний час досудовим розслідуванням представниками влади, Міністерства оборони та інших силових відомств і спецслужб рф, діючи всупереч вимогам п.п. 1,2 Меморандуму про гарантії безпеки у зв'язку з приєднанням України до Договору про нерозповсюдження ядерної зброї від 05.12.1994, принципам Заключного акту Наради з безпеки та співробітництва в Європі від 01.08.1975 та вимогам ч. 4 ст. 2 Статуту ООН і Декларацій Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 09.12.1981 № 36/103, від 16.12.1970 № 2734 (XXV) від 21.12.1965 № 2131 (XX), від 14.12.1974 № 3314 (XXIX), спланували, підготували і розв'язали агресивну війну та воєнний конфлікт проти України, та віддали відповідні накази на вторгнення підрозділів зс рф на територію України з метою її незаконного збройного захоплення та подальшої військової окупації.

Так, 24.02.2022, на виконання вищевказаного наказу, військовослужбовці збройних сил рф, національної гвардії рф, співробітники силових відомств та спецслужб рф, інших збройних формувань і об'єднань, шляхом збройної агресії із застосуванням зброї, військової техніки та артилерії, з нанесенням ракетних та авіаційно-бомбових ударів по військовій та цивільній інфраструктурі, незаконно вторглися на територію України через державні кордони України, у тому числі в Запорізькій області, та здійснили збройний напад на державні органи влади,

органи місцевого самоврядування, підприємства, установи, організації, військові частини, інші об'єкти військової та цивільної інфраструктури, які мають важливе народногосподарське та оборонне значення, після чого здійснили військову окупацію частини території України, в тому числі Мелітопольського району Запорізької області, який було захоплено наприкінці лютого 2022 року.

Закони та звичаї війни (міжнародне гуманітарне право) застосовуються з моменту виникнення збройного конфлікту або часткової чи цілковитої окупації держави, навіть якщо ця окупація не натрапляє на жодний збройний спротив (ст.ст. 2(1), 2(2), 3(1) спільні для Женевських конвенцій про захист жертв війни від 12.08.1949, які ратифіковані Україною із застереженнями Указом ПВР УРСР від 03.07.1954 та з подальшим зняттям застережень Законом України № 3413-IV від 08.02.2006).

Відповідно до юридичної позиції Конституційного Суду України щодо принципу дружнього ставлення до міжнародного права мають враховуватися приписи чинних міжнародних договорів, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, та практику тлумачення і застосування цих договорів міжнародними органами, юрисдикцію яких визнала Україна (абз. третій пп. 2.3 п. 2 мотивувальної частини рішення Конституційного Суду України від 01.06.2016 № 2-рп/2016 у справі № 1-1/2016)). Зокрема, на підставі ст. 12(3) Римського статуту Міжнародного кримінального суду заявами від 09.04.2014, 08.09.2015 Україна визнала юрисдикцію цього міжнародного юрисдикційного органу; як держава-член ООН, зважаючи на резолюції 808(1993) від 22.02.1993 та 827(1993) від 25.05.1993, ухвалені Радою Безпеки ООН, Україна визнала юрисдикцію Міжнародного трибуналу для судового переслідування осіб, відповідальних за серйозні порушення міжнародного гуманітарного права, вчиненні на території Югославії (далі — МТКЮ).

Відповідно до рішення Апеляційної палати МТКЮ у справі щодо Душко Тадича від 02.10.1995, збройний конфлікт існує щоразу, коли існує застосування збройної сили між державами (міжнародний збройний конфлікт) або тривале збройне насильство між державними органами влади та організованими збройними групами або між такими групами всередині держави (збройний конфлікт неміжнародного характеру). До моменту досягнення загального миру після припинення військових дій; або, у випадку збройного конфлікту неміжнародного характеру – до досягнення мирного врегулювання міжнародне гуманітарне право продовжує застосовуватися на всій території воюючих держав або, у випадку внутрішніх конфліктів, на всій території, яка знаходиться під контролем сторони, незалежно від того, чи відбуваються там фактичні бойові дії.

Попри те, що в міжнародному гуманітарному праві (далі – МГП) немає загального визначення «міжнародного збройного конфлікту», МКС, посилаючись на загальну статтю 2 Женевських конвенцій 1949 року та відповідну судову практику МТКЮ вважає «збройний конфлікт міжнародним за своїм характером, якщо він відбувається між двома і більше державами; це поширюється на часткову або повну окупацію території іншої держави незалежно від того, чи натрапляє ця окупація на збройний спротив чи ні».

Збройний конфлікт, що відбувається на території держави, «може стати міжнародним – або, залежно від обставин, мати міжнародний характер поряд із внутрішнім збройним конфліктом – якщо (i) інша держава втручається в цей конфлікт через свої війська (пряме втручання), або (ii) деякі учасники внутрішнього збройного конфлікту діють від імені іншої держави (непряме втручання)».

Щоб визначити, чи підпадає ситуація під ситуацію (ii), МКС дотримується тесту «загального контролю», який був розроблений МТКІЮ, відповідно до якого конфлікт є міжнародним, коли іноземна держава «відіграє роль в організації, координації або плануванні військових дій військової групи, на додаток до фінансування, навчання та оснащення або забезпечення оперативної підтримки цієї групи». Це дозволило МКС зробити висновок, що «міжнародний збройний конфлікт існує у випадку збройних дій між державами через їхні відповідні збройні сили або через інших учасників, які діють від імені держави».

Відповідно до ст. 42 Положення про закони і звичаї війни на суходолі, яке є додатком до IV Конвенції про закони і звичаї війни на суходолі від 18.10.1907, що набрала чинності для України 24.08.1991, територія визнається окупованою, якщо вона фактично перебуває під владою армії супротивника, окупація поширюється лише на ту територію, де така влада встановлена і здатна виконувати свої функції.

До моменту досягнення загального миру після припинення військових дій; або, у випадку збройного конфлікту неміжнародного характеру – до досягнення мирного врегулювання міжнародне гуманітарне право продовжує застосовуватися на всій території воюючих держав або, у випадку внутрішніх конфліктів, на всій території, яка знаходиться під контролем сторони, незалежно від того, чи відбуваються там фактичні бойові дії.

Факт вказаного повномасштабного військового вторгнення рф на територію України з 24 лютого 2022 року як з території рф, так і з території Республіки Білорусь визнано також рішеннями міжнародних організацій (резолуцією Генеральна асамблея ООН ES-11/1 від 02.03.2022 «Про агресію проти України», п.п. 1, 3 Висновку 300(2022) Парламентської Асамблеї Ради Європи «Наслідки агресії російської федерації проти України», п.п. 17, 18 Наказу від 16.03.2022 за клопотанням про вжиття тимчасових заходів у справі «Звинувачення в геноциді відповідно до Конвенції про запобігання злочину геноциду та покарання за нього» (Україна проти рф та інші)).

Указом Президента України 24.02.2022 за №64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні», у зв'язку з військовою агресією рф проти України, на підставі пропозиції Ради національної безпеки і оборони України, відповідно до пункту 20 частини першої статті 106 Конституції України, Закону України «Про правовий режим воєнного стану» постановлено введення в Україні воєнного стану, який наразі продовжено з 05 години 30 хвилин 21 листопада 2022 року строком на 90 діб.

Відповідно до положень ч.1 ст.1 Закону України «Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України» від 15.04.2014 (в редакції від 07.05.2022, далі за текстом – Закон №1207-VII),

тимчасово окупована російською федерацією територія України (далі – тимчасово окупована територія) є невід’ємною частиною території України, на яку поширюється дія Конституції та законів України, а також міжнародних договорів, згода на обов’язковість яких надана Верховною Радою України.

Тимчасова окупація російською федерацією територій України, визначених частиною першою статті 3 цього Закону, незалежно від її тривалості, є незаконною і не створює для рф жодних територіальних прав.

За державою Україна, територіальними громадами сіл, селищ, міст, розташованих на тимчасово окупованій території, органами державної влади, органами місцевого самоврядування та іншими суб’єктами публічного права зберігається право власності, інші речові права на майно, у тому числі на нерухоме майно, включаючи земельні ділянки, що знаходиться на тимчасово окупованій території.

Тимчасово окупованою територією, відповідно до п. 7 ч. 1 ст. 1-1 Закону №1207-VII, є частини території України, в межах яких збройні формування рф та окупаційна адміністрація рф встановили та здійснюють фактичний контроль або в межах яких збройні формування рф встановили та здійснюють загальний контроль з метою встановлення окупаційної адміністрації рф.

Наказом Міністерства з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України № 75 від 25.04.2022 «Про затвердження Переліку територіальних громад, що розташовані в районі проведення воєнних (бойових) дій або які перебувають в тимчасовій окупації, оточенні (блокуванні) станом на 27 квітня 2022 року», Мелітопольська міська територіальна громада, внесена до вказаного переліку територіальних громад, розташованих в районі проведення воєнних (бойових) дій або які перебувають в тимчасовій окупації, оточенні (блокуванні).

Починаючи з 26.02.2022, після окупації м. Мелітополь, Мелітопольського району, Запорізької області, представники збройних формувань російської федерації створили на тимчасово окупованій території власну окупаційну адміністрацію, додатково створивши так звану «військову комендатуру м. Мелітополь», яка знаходилась у адміністративному приміщенні будівлі, яка розташована за адресою: Україна, Запорізька область, Мелітопольський район, м. Мелітополь, вул. Івана Алексеєва, буд. 26, військовим комендантом якої було призначено представника збройних формувань держави-агресора – російської федерації, а саме: командира тактичної групи «22-ї окремої ордену Жукова бригади оперативного призначення» (далі – 22 ОБрОН), військова частина №3642 (далі – в/ч № 3642), Військ національної гвардії російської федерації, м. Калач-на-Дону, Волгоградської області, російської федерації, – полковника Семенчатенко Сергій Анатолійович, 25.12.1977 року народження, який у своїй протиправній діяльності, з метою конспірації та ухилення від кримінальної відповідальності позивний «Сайгон».

Частиною 1 статті 43 Розділу II додаткового протоколу до Женевських конвенцій від 12 серпня 1949 року, що стосується захисту жертв міжнародних збройних конфліктів (Протокол I) від 08 червня 1977 року, передбачено, що збройні сили сторони, що перебуває в конфлікті, складаються з усіх

організованих збройних сил, груп і підрозділів, що перебувають під командуванням особи, відповідальної перед цією стороною за поведінку своїх підлеглих, навіть якщо ця сторона представлена урядом чи властями, не визнаними супротивної стороною. Такі збройні сили підпорядковані внутрішній дисциплінарній системі, яка поряд з іншими, забезпечує додержання норм міжнародного права, застосовуваних у період збройних конфліктів.

Так, у невстановлений досудовим розслідуванням час, але не пізніше 27.02.2022, Семенчатенко С.А., будучи представником збройних з'єднань російської федерації, а саме командиром 22 ОбрОН, в/ч № 3642 Військ національної гвардії російської федерації, м. Калач-на-Дону, Волгоградської області, російської федерації та водночас так званим «військовим комендантом окупаційної адміністрації м. Мелітополь, Мелітопольського району, Запорізької області», використовуючи незаконно отримані у результаті збройної агресії російської федерації по відношенню до суверенітету та територіальній цілісності України владні повноваження на тимчасово окупованій території, діючи умисно, в порушення законів і звичаїв війни, що передбачені міжнародними договорами, за попередньою змовою з групою невстановлених осіб з числа представників збройних формувань російської федерації та громадян України та рф – мешканців м. Мелітополь, Мелітопольського району, Запорізької області, які надають сприяння окупаційній владі у проведенні підривної діяльності проти України, розробив злочинний план, направлений на запровадження політики держави-агресора – російської федерації на тимчасово окупованій території Запорізької області, шляхом вчинення дій, що посягають на людську честь та гідність, пов'язаних із застосуванням насильницьких дій небезпечних для життя і здоров'я особи, у тому числі наруги над людською гідністю, образливого та принизливого поводження та психологічного насилля, достовірно знаючи, що надмірна жорстокість у війні, грубе нехтування її законами і звичаями суперечить встановленому відповідними міжнародними актами порядку ведення війни, до виконання якого залучив невстановлених осіб.

Зокрема, положеннями Женевської конвенції про захист цивільного населення від 12 серпня 1949 року (далі – Конвенції), яку ратифіковано Указом Президії Верховної Ради Української РСР від 03.07.1954 «Про ратифікацію Женевських Конвенцій від 12 серпня 1949 року про захист жертв війни» встановлено наступне:

– статтею 2 Конвенції передбачено, що «на додаток до положень, які втілюються в мирний час, ця Конвенція застосовується до всіх випадків оголошеної війни чи будь-якого іншого збройного конфлікту, що може виникнути між двома чи більше Високими Договірними Сторонами, навіть якщо одна з них не визнає стану війни. Конвенція також застосовується до всіх випадків часткової або цілковитої окупації Високою Договірною Стороною, навіть якщо ця окупація не натрапляє на жодний збройний спротив. Хоча одна з держав, які перебувають у конфлікті, може не бути учасницею цієї Конвенції, держави, які є її учасницями, залишаються зобов'язаними нею у своїх взаємовідносинах. Крім того, вони зобов'язані Конвенцією стосовно зазначеної держави, якщо остання приймає та застосовує її положення»;

– статтею 4 Конвенції передбачено, що особами, що перебувають під захистом цієї Конвенції, є ті, хто в будь-який момент та за будь-яких обставин опиняються, у разі конфлікту чи окупації, під владою сторони конфлікту або окупаційної держави, громадянами яких вони не є;

– статтею 6 Конвенції передбачено, що «ця Конвенція повинна застосовуватися з самого початку будь-якого конфлікту або окупації, зазначених у статті 2. На території сторін конфлікту застосування Конвенції припиняється після загального припинення бойових дій. На окупованій території застосування цієї Конвенції припиняється через рік після загального припинення бойових дій, але окупаційна держава, настільки, наскільки вона виконує функції уряду на цій території, буде пов'язана на строк окупації положеннями таких статей цієї Конвенції: 1 - 12, 27, 29 - 34, 47, 49, 51 - 53, 59, 61 - 77 та 143»;

– статтею 31 Конвенції передбачено, що жодний примус фізичного чи морального порядку не може застосовуватися до осіб, які перебувають під захистом, зокрема з метою отримання від них або від третіх осіб якихось відомостей;

– статтею 33 Конвенції передбачено, що «жодну особу, що перебуває під захистом, не може бути покарано за правопорушення, якого вона не вчинила особисто. Колективні покарання, так само як і будь-які залякування чи терор, забороняються. Репресалії стосовно осіб, які перебувають під захистом, та їхнього майна забороняються»;

– статтею 147 Конвенції передбачено, що серйозні порушення, про які йдеться в попередній статті, становлять такі порушення, що охоплюють такі дії, якщо їх здійснено проти осіб, які перебувають під захистом цієї Конвенції, зокрема: нелюдяне поводження, нелегальне ув'язнення особи, що перебуває під захистом, не виправдане воєнною необхідністю, і здійснюване незаконним чином і безцільно.

Таким чином, відповідно до приписів ч. 1 ст. 3 Женевської конвенції про захист цивільного населення під час війни від 12 серпня 1949 року, з особами, які не беруть активної участі в бойових діях, поводяться гуманно, без будь-якої ворожої дискримінації, причиною якої слугують раса, колір шкіри, релігія чи вірування, стать, походження чи майновий стан чи будь-які інші подібні критерії.

Із цією метою є забороненими й залишатимуться забороненими будь-коли та будь-де такі діяння стосовно цивільних осіб, які пов'язанні з насиллям над життям й особистістю, зокрема: жорстоке поводження; наруга над людською гідністю, зокрема: образливе та принизливе поводження; засудження та застосування покарання без попереднього судового рішення, винесеного судом, який створено належним чином і який надає судові гарантії, визнані цивілізованими народами як необхідні.

Крім того, відповідно до приписів ч. 2 ст. 51 Додаткового протоколу до Женевських конвенцій від 12 серпня 1949 року, що стосується захисту жертв міжнародних збройних конфліктів (Протокол I) від 08 червня 1977 року, який ратифіковано Указом Президії Верховної Ради Української РСР від 18.08.1989 «Про ратифікацію Додаткового протоколу до Женевських конвенцій від 12 серпня 1949 р., що стосується захисту жертв міжнародних збройних конфліктів

(Протокол I), і Додаткового протоколу до Женевських конвенцій від 12 серпня 1949 р., що стосується захисту жертв збройних конфліктів неміжнародного характеру (Протокол II)», цивільне населення як таке, а також окремі цивільні особи не повинні бути об'єктом нападів. Заборонено акти насильства чи загрози насильства, що мають головною метою тероризувати цивільне населення.

Також, відповідно до ст. 1 Міжнародної конвенції про захист усіх осіб від насильницьких зникнень від 20 грудня 2006 року (далі – Міжнародної Конвенції), яка набрала чинності для України 13 вересня 2015 року, на підставі Закону України від 17.06.2015 № 525-VIII «Про приєднання України до Міжнародної конвенції про захист усіх осіб від насильницьких зникнень», встановлено, що ніхто не може піддаватися насильницькому зникненню. Жодні виключні обставини, якими б вони не були, чи то стан війни або загроза війни, внутрішня політична нестабільність чи інший надзвичайний стан, не можуть слугувати виправданням насильницького зникнення.

Відповідно до ст. 2 зазначеної Міжнародної Конвенції насильницьким зникненням вважається арешт, затримання, викрадення чи позбавлення волі в будь-якій іншій формі представниками держави чи особами або групами осіб, які діють з дозволу, за підтримки чи за згодою держави, при подальшій відмові визнати факт позбавлення волі або приховування даних про долю чи місцезнаходження зниклої особи, унаслідок чого цю особу залишено без захисту закону.

Згідно зі ст. 5 цієї Міжнародної Конвенції широкопоширена чи систематична практика насильницьких зникнень є злочином проти людства, як його визначено в застосовному міжнародному праві, і тягне за собою наслідки, що передбачені таким застосовним міжнародним правом.

Відповідно до положень ст. 6 вказаної Міжнародної Конвенції кожна держава-учасниця вживає необхідних заходів для притягнення до кримінальної відповідальності принаймні:

а) будь-якої особи, яка вчиняє акт насильницького зникнення, наказує, підбурює чи спонукає вчинити його, учиняє замах на його вчинення, є його пособником чи бере участь у ньому;

б) начальника, який:

i) знав, що підлеглі, які знаходяться під його реальною владою та контролем, скоювали або мали намір учинити злочин насильницького зникнення, або свідомо проігнорував очевидну інформацію, що свідчить про це;

ii) ніс реальну відповідальність та здійснював реальний контроль стосовно діяльності, з якою був пов'язаний злочин насильницького зникнення, а також який

iii) не вжив усіх необхідних і розумних заходів у рамках його повноважень з метою недопущення або припинення вчинення акту насильницького зникнення або для передачі цього питання до компетентних органів для розслідування та кримінального переслідування;

с) викладений вище підпункт «б» застосовується без шкоди для відповідних суворіших норм про відповідальність, застосованих у міжнародному

праві до військового командира чи особи, яка фактично здійснює функції військового командира.

Жодні наказ або розпорядження, що походять з державного, цивільного, військового чи іншого органу, не можуть слугувати виправданням злочину насильницького зникнення.

Крім того, згідно з приписами ч.ч. 1, 3 ст. 87 Додаткового протоколу до Женевської конвенції від 12 серпня 1949 року, що стосується захисту жертв міжнародних збройних конфліктів (Протокол I) від 08 червня 1977 року, сторони, що перебувають у конфлікті, повинні вимагати від воєнних командирів, оскільки це стосується осіб, які входять до складу підлеглих їм збройних сил, та інших підлеглих їм осіб, щоб вони не допускали порушень Конвенцій (995_151, 995_152, 995_153, 995_154) і цього Протоколу і, в разі потреби, перепиняли ці порушення та повідомляли про це компетентні власті. Більше того, сторони, що перебувають у конфлікті, повинні вимагати від кожного командира, який знає про те, що його підлеглі чи інші особи, що перебувають під його контролем, мають намір вчинити або вчинили порушення Конвенцій (995_151, 995_152, 995_153, 995_154) або цього Протоколу, вжиття необхідних заходів щодо запобігання подібним порушенням Конвенцій або цього Протоколу і, за потреби, щодо порушення дисциплінарного чи кримінального переслідування проти тих, хто вчинив такі порушення.

Так, у порушення вищевказаних норм міжнародного гуманітарного права, командир 22 ОБрОН, в/ч № 3642, Військ національної гвардії російської федерації Семенчатенко С.А., не пізніше [REDACTED], перебуваючи на тимчасово окупованій території м. Мелітополь Запорізької області, діючи умисно, з метою реалізації злочинного плану, який спрямований на проведення підривної діяльності проти України, шляхом впровадження політики держави-агресора, з метою нанесення шкоди суверенітетові, територіальній цілісності та недоторканості, обороноздатності, державній, економічній чи інформаційній безпеці України, усвідомлюючи, що реалізувати раніше розроблений злочинний план самостійно не в змозі, підшукав та залучив до його втілення невстановлених військовослужбовців збройних формувань, силових відомств та спецслужб російської федерації, а також громадян України та рф, які здійснюють пошук патріотично налаштованих осіб з числа мешканців м. Мелітополь, Мелітопольського району, Запорізької області, які своєю активною громадянською позицією можуть заважати впровадженню та реалізації окупаційної політики держави-агресора, а також реалізації окремих рішень представників окупаційної адміністрації на тимчасово окупованій території, надав наказ своїм підлеглим відстежувати переміщення територією м. Мелітополь Запорізької області, з метою здійснення обмеження конституційних прав та свобод [REDACTED]

У подальшому, на виконання раніше наданого наказу командира 22 ОБрОН, в/ч № 3642, військ національної гвардії російської федерації Семенчатенка С.А., у невстановлений під час досудового розслідування час, але

не пізніше [REDACTED] невстановлені військовослужбовці збройних формувань, силових відомств та спецслужб російської федерації на вулиці [REDACTED]

[REDACTED] під керуванням останнього.

Після чого, того ж дня о [REDACTED] командир 22 ОБрОН, в/ч № 3642, військ національної гвардії російської федерації Семенчатенко С.А. використовуючи абонентський номер оператора мобільного зв'язку ПрАТ «Київстар», а саме: [REDACTED], під час телефонної розмови з абонентським номером оператора мобільного зв'язку ПрАТ «Київстар», а саме: [REDACTED], який використовував невстановлений в ході досудового розслідування військовослужбовець збройних формувань рф на ім'я [REDACTED] позивний [REDACTED], перебуваючи на тимчасово окупованій території м. Мелітополь, Мелітопольського району, Запорізької області, більш точне місце знаходження наразі органом досудового розслідування не встановлено, із використанням своєї військової посади та керівного становища у тому числі в окупаційній владі, усвідомлюючи суспільну небезпечний характер своїх дій та передбачаючи настання суспільно небезпечних наслідків, в порушення законів і звичаїв війни, що передбачені міжнародними договорами, достовірно знаючи що він, за попередньою змовою групою невстановлених осіб, фактично здійснює насилля над життям, честю та гідністю особи, завдання жорстокого поведження по відношенню до цивільного населення тимчасово окупованих територій, нелегального ув'язнення особи, що перебуває під захистом, діючи умисно, наказав своїм підлеглим із числа представників збройних сил і формувань, силових відомств та спецслужб російської федерації, які перебувають в його безпосередньому підпорядкуванні, наказ для здійснення незаконного затримання, доставлення та у подальшому нелегального ув'язнення особи, що перебуває під захистом, а саме [REDACTED] до так званої «військової комендатури м. Мелітополь», яка знаходилась у адміністративному приміщенні будівлі, яка розташована за адресою: Україна, Запорізька область, Мелітопольський район, м. Мелітополь, вул. Івана Алексєєва, буд. 26.

Після чого, [REDACTED] в супроводі бронетранспортеру типу БТР доставлено за вищевказаною адресою так званої «військової комендатури м. Мелітополь». Того ж дня, [REDACTED] на виконання вищезазначеного наказу Семенчатенка С.А. поміщено до окремої «камери» [REDACTED], тим самим здійснивши нелегальне ув'язнення особи, що перебуває під захистом. Де до [REDACTED] за наказом командира 22 ОБрОН, в/ч № 3642, військ національної гвардії російської федерації Семенчатенка С.А. невстановлені особи з числа військовослужбовців збройних формувань, силових відомств та спецслужб російської федерації незаконно утримували [REDACTED], застосовуючи при цьому заборонені

вищевказаними міжнародними нормативними актами методи психологічного насилля, які мають ознаки заподіяння морального насилля, образливого і нелюдського, що принижує гідність поводження, а саме: утримання [REDACTED] обмеженням в їжі і воді, відсутністю облаштованого санвузла та засобів гігієни, а також будь-якого обладнаного місця для відпочинку, з подальшим проведенням чисельних допитів у нічний час, що у свою чергу не дозволяло [REDACTED] спати.

Відповідно до приписів ст. 1 та ст. 16 Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання від 10.12.1984, яка ратифіковано Указом Президії Верховної Ради Української РСР від 26.01.1987 «Про ратифікацію Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання» встановлено, що кожна держава-сторона обов'язується запобігати на будь-якій території, що перебуває під її юрисдикцією, іншим актам жорстокого, нелюдського і такого, що принижує гідність, поводження й покарання, що не підпадають під визначення катування, викладеного у статті 1, коли такі акти здійснюються державними чи посадовими особами або іншими особами, що виступають як офіційні, чи з їх підбурювання, чи з їх відома, чи з їх мовчазної згоди. Зокрема, зобов'язання, що містяться в статтях 10, 11, 12 та 13, застосовуються із заміною посилань на катування посиланнями на інші форми жорстокого, нелюдського або такого, що принижує гідність, поводження й покарання. Для цілей цієї Конвенції термін «катування» означає будь-яку дію, якою будь-якій особі навмисне заподіюються сильний біль або страждання, фізичне чи моральне, щоб отримати від неї або від третьої особи відомості чи визнання, покарати її за дії, які вчинила вона або третя особа чи у вчиненні яких вона підозрюється, а також залякати чи примусити її або третю особу, чи з будь-якої причини, що ґрунтується на дискримінації будь-якого виду, коли такий біль або страждання заподіюються державними посадовими особами чи іншими особами, які виступають як офіційні, чи з їх підбурювання, чи з їх відома, чи за їх мовчазної згоди. В цей термін не включаються біль або страждання, що виникли внаслідок лише законних санкцій, невіддільні від цих санкцій чи спричиняються ними випадково.

Таким чином, командир 22 ОБрОН, в/ч № 3642, військ національної гвардії російської федерації Семенчатенко С.А. у період часу з 21.05.2022 по 25.05.2022, діючи умисно, з власних ідеологічних мотивів, направлених на впровадження та реалізацію окупаційної політики держави-агресора, а також реалізації окремих рішень представників окупаційної адміністрації на тимчасово окупованій території Запорізької області, перебуваючи на окупованій території м. Мелітополь Запорізької області, діючи у межах раніше розробленого злочинного плану, користуючись своєю військовою посадою та керівним становищем у тому числі в окупаційній владі, в порушення законів і звичаїв війни, що передбачені вищезазначеними міжнародними договорами, здійснив незаконне затримання та у подальшому викрадення, нелегальне ув'язнення особи, що перебуває під захистом – [REDACTED], з подальшим застосуванням до

насилля над життям й особистістю, зокрема: жорстокого поводження, і наруги над людською гідністю, зокрема: образливого та принизливого поводження, за вищевикладених обставин, тобто з вчиненням діянь, що заборонені й залишатимуться забороненими вищезазначеним міжнародним правом стосовно цивільного населення будь-коли та будь-де, вчинене за попередньою змовою з іншими невістановленими особами із числа представників збройних сил і формувань, силових відомств та спецслужб російської федерації, а також невістановленими громадянами України і рф, із числа мешканців м. Мелітополь, Запорізької області, які сприяють окупаційній владі у проведенні підривної діяльності проти України.

Таким чином, встановлено достатність доказів, для підозри Семенчатенка Сергія Анатолійовича, 25.12.1977 року народження, у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 28, ч. 1 ст. 438 КК України, яке кваліфікується як порушення законів та звичаїв війни, що передбачені міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, вчинене за попередньою змовою групою осіб.

Слідчий 1-го відділення слідчого відділу
Управління Служби безпеки України
в Запорізькій області
лейтенант



Максим Сергійович КАЛАШНИКОВ

«П О Г О Д Ж Е Н О»

Старший групи прокурорів, який
здійснює процесуальне керівництво
у кримінальному провадженні –
прокурор відділу протидії
злочинам, вчиненим в умовах
збройного конфлікту
Запорізької обласної прокуратури



Михайло Олександрович УЛЬЯНОВ

«28» грудня 2022 року

Відповідно до ст. 277 КПК України до повідомлення про підозру додаються права підозрюваного:

ПРАВА ПІДОЗРЮВАНОВОГО

Конституція України

Стаття 28. Кожен має право на повагу до його гідності.

Ніхто не може бути підданий катуванню, жорстокому, нелюдському або такому, що принижує його гідність, поводженню чи покаранню. Жодна людина без її вільної згоди не може бути піддана медичним, науковим чи іншим досліддам.

Стаття 29. Кожна людина має право на свободу та особисту недоторканність.

Ніхто не може бути заарештований або триматися під вартою інакше як за вмотивованим рішенням суду і тільки на підставах та в порядку, встановлених законом.

У разі нагальної необхідності запобігти злочинові чи його припинити уповноважені на те законом органи можуть застосувати тримання особи під вартою як тимчасовий запобіжний захід, обґрунтованість якого протягом сімдесяти двох годин має бути перевірена судом. Затримана особа негайно звільняється, якщо протягом сімдесяти двох годин з моменту затримання їй не вручено вмотивованого рішення суду про тримання під вартою.

Кожному заарештованому чи затриманому має бути невідкладно повідомлено про мотиви арешту чи затримання, роз'яснено його права та надано можливість з моменту затримання захищати себе особисто та користуватися правовою допомогою захисника.

Кожний затриманий має право у будь-який час оскаржити в суді своє затримання.

Про арешт або затримання людини має бути негайно повідомлено родичів заарештованого чи затриманого.

Стаття 55. Права і свободи людини і громадянина захищаються судом.

Кожному гарантується право на оскарження в суді рішень, дій чи бездіяльності органів державної влади, органів місцевого самоврядування, посадових і службових осіб.

Кожен має право звертатися за захистом своїх прав до Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини.

Кожен має право після використання всіх національних засобів правового захисту звертатися за захистом своїх прав і свобод до відповідних міжнародних судових установ чи до відповідних органів міжнародних організацій, членом або учасником яких є Україна.

Кожен має право будь-якими не забороненими законом засобами захищати свої права і свободи від порушень і протиправних посягань.

Стаття 56. Кожен має право на відшкодування за рахунок держави чи органів місцевого самоврядування матеріальної та моральної шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органів державної влади, органів місцевого самоврядування, їх посадових і службових осіб при здійсненні ними своїх повноважень.

Стаття 59. Кожен має право на правову допомогу. У випадках, передбачених законом, ця допомога надається безоплатно. Кожен є вільним у виборі захисника своїх прав.

Для забезпечення права на захист від обвинувачення та надання правової допомоги при вирішенні справ у судах та інших державних органах в Україні діє адвокатура.

Стаття 62. Особа вважається невинуватою у вчиненні злочину і не може бути піддана кримінальному покаранню, доки її вину не буде доведено в законному порядку і встановлено обвинувальним вироком суду.

Ніхто не зобов'язаний доводити свою невинуватість у вчиненні злочину.

Обвинувачення не може ґрунтуватися на доказах, одержаних незаконним шляхом, а також на припущеннях. Усі сумніви щодо доведеності вини особи тлумачаться на її користь.

У разі скасування вироку суду як неправосудного держава відшкодовує матеріальну і моральну шкоду, завдану безпідставним засудженням.

Стаття 63. Особа не несе відповідальності за відмову давати показання або пояснення щодо себе, членів сім'ї чи близьких родичів, коло яких визначається законом.

Підозрюваний, обвинувачений чи підсудний має право на захист.

Засуджений користується всіма правами людини і громадянина, за винятком обмежень, які визначені законом і встановлені вироком суду.

Кримінальний процесуальний кодекс України

Стаття 42. Підозрюваний має право:

- 1) знати, у вчиненні якого кримінального правопорушення його підозрюють;
- 2) бути чітко і своєчасно повідомленим про свої права, а також отримати їх роз'яснення у разі необхідності;
- 3) на першу вимогу мати захисника і побачення з ним до першого та перед кожним наступним допитом з дотриманням умов, що забезпечують конфіденційність спілкування, на присутність захисника під час допиту та інших процесуальних дій, на відмову від послуг захисника в будь-який момент кримінального провадження, на отримання послуг захисника за рахунок держави у випадку відсутності коштів на оплату таких послуг;
- 4) не говорити нічого з приводу підозри проти нього або у будь-який момент відмовитися відповідати на запитання;
- 5) давати пояснення, показання з приводу підозри чи в будь-який момент відмовитися їх давати;
- 6) вимагати перевірки обґрунтованості затримання;
- 7) у разі затримання – на негайне повідомлення членів сім'ї, близьких родичів чи інших осіб про затримання і місце свого перебування;
- 8) збирати і подавати слідчому, прокурору, слідчому судді докази;
- 9) брати участь у проведенні процесуальних дій;
- 10) під час проведення процесуальних дій ставити запитання, подавати свої зауваження та заперечення щодо порядку проведення дій, які заносяться до протоколу;
- 11) застосовувати з додержанням вимог КПК України технічні засоби при проведенні процесуальних дій, в яких він бере участь. Слідчий, прокурор, слідчий суддя, суд мають право заборонити застосування технічних засобів при проведенні окремої процесуальної дії чи на певній стадії кримінального провадження з метою нерозголошення відомостей, які містять таємницю, що охороняється законом, чи стосуються інтимного життя особи, про що виноситься вмотивована постанова (ухвала);
- 12) заявляти клопотання про проведення процесуальних дій, про забезпечення безпеки щодо себе, членів своєї сім'ї, близьких родичів, майна, житла тощо;
- 13) заявляти відводи;
- 14) ознайомлюватися з матеріалами досудового розслідування, та вимагати відкриття матеріалів;
- 15) одержувати копії процесуальних документів та письмові повідомлення;
- 16) оскаржувати рішення, дії та бездіяльність слідчого, прокурора, слідчого судді;
- 17) вимагати відшкодування шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органу, що здійснює оперативно-розшукову діяльність, досудове розслідування, прокуратури або суду, в порядку, визначеному законом, а також відновлення репутації, якщо підозра, обвинувачення не підтвердились;
- 18) користуватись рідною мовою, отримувати копії процесуальних документів рідною або іншою мовою, якою він володіє, та в разі необхідності користуватись послугами перекладача за рахунок держави.

Підозрюваний, який є іноземцем і тримається під вартою, має право на зустрічі з представником дипломатичної чи консульської установи своєї держави, яку йому зобов'язана забезпечити адміністрація місця ув'язнення.

Підозрюваний зобов'язаний:

- 1) прибувати за викликом до суду, а в разі неможливості прибути за викликом у призначений строк – задалегідь повідомити про це суд;
- 2) виконувати обов'язки, покладені на нього рішенням про застосування заходів забезпечення кримінального провадження;
- 3) підкорятися законним вимогам та розпорядженням слідчого, прокурора, слідчого судді, суду.

Кримінальний кодекс України

Стаття 28. Вчинення кримінального правопорушення групою осіб, групою осіб за попередньою змовою, організованою групою або злочинною організацією

2. Кримінальне правопорушення визнається вчиненим за попередньою змовою групою осіб, якщо його спільно вчинили декілька осіб (дві або більше), які заздалегідь, тобто до початку кримінального правопорушення, домовилися про спільне його вчинення.

Стаття 438. Порушення законів та звичаїв війни

1. Жорстоке поводження з військовополоненими або цивільним населенням, вигнання цивільного населення для примусових робіт, розграбування національних цінностей на окупованій території, застосування засобів ведення війни, заборонених міжнародним правом, інші порушення законів та звичаїв війни, що передбачені міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, а також віддання наказу про вчинення таких дій -

караються позбавленням волі на строк від восьми до дванадцяти років.

Про підозру мені повідомлено, примірник повідомлення про підозру та пам'ятку про процесуальні права та обов'язки, перекладених на рідну (російську) мову вручені, права підозрюваного оголошені та роз'яснені.

Підозрюваний:

« ___ » год. « ___ » хв. « ___ » _____ 202__ року.

Захисник:

« ___ » год. « ___ » хв. « ___ » _____ 202__ року.

Письмове повідомлення про підозру здійснив:



СЛУЖБА БЕЗОПАСНОСТИ УКРАИНЫ

Управление Службы безопасности Украины в Запорожской области

Следственный отдел

вул. Александровская, 62, г. Запорожье, 69011, тел./факс (061) 225-26-98

www.sbu.gov.ua, e-mail: usbu_zap_sv@sbu.gov.ua Код по ЄДРПОУ 20001556

№ _____

На № _____

от _____

У В Е Д О М Л Е Н И Е

о подозрении

город Запорожье

«*28*» декабря 2022 року

Следователь 1-го отделения следственного отдела Управления Службы безопасности Украины в Запорожской области лейтенант Калашников Максим Сергеевич, рассмотрев материалы уголовного производства №2202208000000724, внесенного в Единый реестр досудебных расследований 29 мая 2022 года, и установив наличие достаточных доказательств для подозрения лица в совершении уголовного правонарушения, предусмотренного ч.2 ст.28 ч.1 ст.438 УК Украины, согласно ст.ст. 40, 42, 276, 277, 278 УПК Украины, -

У В Е Д О М И Л:

Сементаченко Сергея Анатольевича, 25.12.1977 года рождения, гражданина российской федерации, уроженца г. Владикавказ, Северо-Осетинской Автономной ССР, СССР, россиянина, командира тактической группы «22-й отдельной ордена Жукова бригады оперативного назначения» в/ч №3642, войск национальной гвардии российской федерации, адрес места регистрации: российская федерация, Республика Северная Осетия – Алания, г. Владикавказ, Затеренный район, пр. Победы, дом. 13, кв. 36, адрес жительства: воинская часть №3642, российская федерация, Волгоградская область, Калачевский район, Калачевское, г. Калач-на-Дону, ул. Чекмарева, дом 20а, не являющегося личностью, в отношении которой осуществляется особый порядок уголовного производства, предусмотренный ст. 480 УПК Украины, ранее не судимого, -

о том, что он подозревается в нарушении законов и обычаев войны, предусмотренных международными договорами, согласие на обязательность

Перевод осуществлен с украинского языка на русский согласно оригиналу документа переводчиком

Боевой А.Л. Правильность перевод текста подтверждаю. Переводчик _____ Алина БОЕВА

которых предоставлено Верховной Радой Украины, совершенных по предварительному сговору группой лиц, то есть в совершении уголовного правонарушения, предусмотренного ч.2 ст.28 ч.1 ст.438 УК Украины.

24 октября 1945 года вступил в силу Устав Организации Объединенных Наций, подписанный 26 июня 1945 года, которым фактически создана Организация Объединенных Наций (далее – ООН).

В состав ООН входят Украина, российская федерация (далее – РФ) и еще 49 стран-учредительниц, а также другие страны мира.

Согласно части 4 статьи 2 Устава ООН, все Члены Организации Объединенных Наций воздерживаются в их международных отношениях от угрозы силой или ее применения как против территориальной неприкосновенности или политической независимости любого государства, так и каким-либо другим образом, несовместимым с Целями Объединенных Наций.

Декларацией Генеральной Ассамблеи ООН №36/103 от 09 декабря 1981 года о недопустимости интервенции и вмешательства во внутренние дела государств и резолюциями: №2131 (XX) от 21 декабря 1965 года, содержащей Декларацию о недопустимости вмешательства во внутренние дела государств независимости и суверенитета; №2625 (XXV) от 24 октября 1970 года, содержащей Декларацию о принципах международного права, касающиеся дружеских отношений и сотрудничества между государствами в соответствии с Уставом ООН; №2734 (XXVX) от 16 декабря 1970 года, содержащую Декларацию об укреплении международной безопасности, и №3314 (XXIX) от 14 декабря 1974 года, содержащую определение агрессии – установлено, что ни одного из государств не имеет права осуществлять интервенцию или вмешательство в любой форме или по какой-либо причине в внутренние или внешние дела других государств. Этими же международными документами закреплены обязанности государств: воздержаться от вооруженной интервенции, подрывной деятельности, военной оккупации, осуществления содействия, поощрения или поддержки сепаратистской деятельности; не допускать на собственной территории обучение, финансирование и вербовку наемников или ссылку таких наемников на территорию другого государства.

Кроме того, в статьях 1-5 Резолюции Генеральной Ассамблеи ООН от 14 декабря 1974 года №3314 (XXIX) среди прочего определено, что признаками агрессии является применение вооруженной силы государством против суверенитета, территориальной неприкосновенности или политической независимости другого государства, применения вооруженной силы государством в нарушение Устава ООН.

Любое из следующих действий, независимо от объявления войны, квалифицируется как акт агрессии:

- вторжение или нападение вооруженных сил государства на территорию другого государства или любая военная оккупация, какой бы временный характер она ни носила, являющаяся результатом такого вторжения или нападения, или любая аннексия с применением силы территории другого государства или части ее;

- применение вооруженных сил одного государства, находящихся на территории другого государства по соглашению с принимающим государством, в нарушение условий, предусмотренных в соглашении, или любое продолжение их пребывания на такой территории по прекращению действия соглашения;

- действие государства, позволяющего, чтобы его территория, которую оно предоставило в распоряжение другого государства, использовалась этим другим государством для совершения акта агрессии против третьего государства;

- засылка государством или от имени государства вооруженных банд, групп, иррегулярных сил или наемников, которые осуществляют акты применения вооруженной силы против другого государства, носящие столь серьезный характер, что это равносильно перечисленным выше актам, или его значительное участие в них.

В преамбуле Декларации о государственном суверенитете Украины от 16 июля 1990 года (далее - Декларация) указано, что Верховная Рада Украинской Советской Социалистической Республики провозглашает государственный суверенитет Украины как верховенство, самостоятельность, полноту и неделимость власти Республики в пределах ее территории, независимость и равноправие во внешних отношениях.

В соответствии с разделом V Декларации, территория Украины в существующих границах является неприкасаемой и не может быть изменена и использована без ее согласия. Независимость Украины признали государства мира, среди которых и РФ.

Согласно пунктам 1, 2 Меморандуму о гарантиях безопасности в связи с присоединением Украины к Договору о нераспространении ядерного оружия от 05 декабря 1994 года РФ, Соединенное Королевство Великобритании и Северной Ирландии, Соединенные Штаты Америки подтвердили Украине свое обязательство согласно принципам Заключительного акта Совещания по безопасности и сотрудничеству в Европе от 01 августа 1975 года уважать независимость и суверенитет, а также существующие границы Украины, обязались воздерживаться от угрозы силой или ее использование против территориальной целостности или политической независимости Украины, и что никакое их оружие никогда не будет использоваться против Украины, помимо случаев самообороны, или в других случаях, предусмотренных Уставом ООН.

В соответствии с описанием и карты государственной границы, которые являются приложениями к Договору между Украиной и российской федерацией об украинско-русской государственной границы от 28 января 2003 года (ратифицирован РФ 22 апреля 2004 года), территория Запорожской области относится к территории Украины.

Статьями 1, 2 Конституции Украины определено, что Украина является суверенным и независимым, демократическим, социальным, правовым государством. Суверенитет Украины распространяется на всю ее территорию, которая в пределах существующей границы является целостной и неприкасаемой.

Статьей 73 Конституции Украины закреплено, что исключительно всеукраинским референдумом решаются вопросы об изменении территории Украины.

Статьей 6 Закона Украины "О правопреемстве Украины" от 12 сентября 1991 года Украина подтверждает свои обязательства в соответствии с международными договорами, заключенными Украинской ССР до провозглашения независимости Украины.

В связи с демократическими процессами, которые происходили на территории Украины, у представителей власти рф и служебных лиц из числа руководства вооруженных сил российской федерации (далее - вс рф), досудебное расследование и судебное разбирательство относительно которых осуществляется в других уголовных производствах, возник преступный умысел на совершение противоправных действий, направленных на нарушение суверенитета и территориальной целостности Украины, изменение пределов ее территории и государственной границы на нарушение порядка, установленного Конституцией Украины.

Мотивами указанного умысла стали евроинтеграционное развитие Украины, изменения в Конституции в части внешнеполитического курса Украины относительно вступления в ЕС и НАТО, которые были расценены представителями власти и вс рф как непосредственная угроза экономическим и геополитическим интересам рф, что будет способствовать потере влияния над политическими процессами в Украине и лишит контроль над ее экономической деятельностью, приведет к углублению сотрудничества Украины с Организацией Североатлантического договора.

С 19 февраля 2014 года представителями российской федерации начато вооруженное вторжение вооруженных сил рф, скрытое утверждением руководителей рф о перемещении военных подразделений в рамках обычной ротации сил Черноморского флота, которые во взаимодействии с военнослужащими Черноморского подразделениями вооруженных сил рф осуществили блокирование и захват административных зданий и ключевых объектов военной и гражданской инфраструктуры Украины, обеспечили военную оккупацию территории Автономной Республики Крым и г. Севастополя. 18 марта 2014 года рф объявила об официальном включении Крыма в ее территорию. Одновременно с этим, свою преступную цель соучастники из числа представителей власти и вс рф решили достичь путем: развязывание и ведения агрессивной войны против Украины и совершения других преступлений, с использованием подчиненных подразделений и военнослужащих вс рф, в том числе войск национальной гвардии российской федерации, сотрудников силовых ведомств и спецслужб, а также привлечение к выполнению преступного плана других лиц, в том числе граждан Украины и рф, создание 07 апреля 2014 года в г. Донецке террористической организации «Донецкая народная республика» (далее по тексту — «ДНР»), создание 27 апреля 2014 года в г. Луганске — террористической организации «Луганская народная республика» (далее по тексту — «ЛНР»), в составе которых созданы незаконные вооруженные формирования, функционирующие до сих пор.

При этом они осознавали, что такие противоправные действия приведут к нарушению суверенитета и территориальной целостности Украины, незаконного изменения пределов ее территории и государственной границы, причинения значительных материальных убытков и других тяжелых последствий, предусматривали и желали их наступления.

С ноября 2021 года представители власти и вооруженных сил РФ, с целью подготовки к полномасштабному нападению на Украину, организовали перебрасывание подразделений вооруженных сил и других военных формирований РФ к границам Украины, что объяснялось запланированными общими российско-белорусскими учениями "Союзная решимость-2022", которые начались 10 февраля 2022 года.

Состоянием на 8 февраля 2022 года вдоль всей границы с Украиной со стороны РФ, Республики Беларусь и временно оккупированных территорий Украины сосредоточено 140 тыс. военнослужащих РФ, включая воздушный и морской компонент.

С целью создания поводов для эскалации вооруженного конфликта и осуществления попытки оправдания своей агрессии перед гражданами российской Федерации и мировым сообществом, представителями власти и вооруженных сил РФ разработан отдельный план, который предусматривал совершение действий, направленных на введение в заблуждение и запугивание граждан РФ и жителей временно оккупированных территорий Украины, а также совершения провокаций, которые заключались в имитации нападений и огневых ударов, совершенных якобы подразделениями ВС Украины по территории РФ и временно оккупированным территориям Украины.

Одновременно с указанным предполагалось признание руководством РФ «ДНР» и «ЛНР» независимыми государствами и получение от них обращения с запросом о предоставлении военной поддержки, вызванной якобы агрессией Вооруженных Сил Украины.

Во исполнение указанных намерений 15 февраля 2022 года Государственная дума российской Федерации обратилась к президенту российской Федерации с просьбой признать независимость так называемых самопровозглашенных «ДНР» и «ЛНР».

21 февраля 2022 года руководители российских оккупационных администраций на временно оккупированных территориях Донецкой и Луганской областей обратились к президенту российской Федерации с просьбой признать независимость так называемых самопровозглашенных «ДНР» и «ЛНР».

В этот же день президент российской Федерации созвал внеочередное заседание Совета безопасности российской Федерации. Должностные лица из числа высшего руководства РФ, входящие в состав Совета безопасности РФ, публично поддержали обращение Государственной думы РФ и заявили о необходимости признания президентом РФ независимости так называемых самопровозглашенных «ДНР» и «ЛНР».

В этот же день президент российской федерации подписал указ о признании независимости так называемых самопровозглашенных «ДНР» и «ЛНР».

22 февраля 2022 года президент российской федерации, с целью придания видимости законности действий по нападению на Украину, направил в Совет Федерации рф обращение об использовании вооруженных сил рф за пределами рф, которое было удовлетворено.

Так, вопреки нормам международного гуманитарного права президент рф, по предварительному сговору с другими неустановленными в настоящее время досудебным расследованием представителями власти, Министерства обороны и других силовых ведомств и спецслужб рф, действуя вопреки требованиям п.п. 1,2 Меморандума о гарантиях безопасности в связи с присоединением Украины к Договору о нераспространении ядерного оружия от 05.12.1994, принципам Заключительного акта Совета по безопасности и сотрудничеству в Европе от 01.08.1975 и требованиям ч. 4 ст. 2 Устава ООН и Декларации Генеральной Ассамблеи Организации Объединенных Наций от 09.12.1981 №36/103, от 16.12.1970 №2734 (XXV) от 21.12.1965 №2131 (XX), от 14.12.1974 №3314 (XXIX), спланировали, подготовили и развязали агрессивную войну и военный конфликт против Украины, и отдали соответствующие приказы на вторжение подразделений вс рф на территорию Украины с целью ее незаконного вооруженного захвата и последующей военной оккупации.

Так, 24.02.2022, во исполнение вышеуказанного приказа, военнослужащие вооруженных сил рф, национальной гвардии рф, сотрудники силовых ведомств и спецслужб рф, других вооруженных формирований и объединений, путем вооруженной агрессии с применением оружия, военной техники и артиллерии, с нанесением авиационно-бомбовых ударов по военной и гражданской инфраструктуре, незаконно вторглись на территорию Украины через государственные границы Украины, в том числе в Запорожской области, и совершили вооруженное нападение на государственные органы власти, органы местного самоуправления, предприятия, учреждения, организации, воинские части, другие объекты военной и гражданской инфраструктуры, имеющие важное народнохозяйственное и оборонное значение, после чего осуществили военную оккупацию части территории Украины, в том числе Мелитопольского района Запорожской области, захваченного в конце февраля 2022 года.

Законы и обычаи войны (международное гуманитарное право) применяются с момента возникновения вооруженного конфликта или частичной или полной оккупации государства, даже если эта оккупация не подвергается никакому вооруженному сопротивлению (ст.ст. 2(1), 2(2), 3(1)) общие для Женевских конвенций о защите жертв войны от 12.08.1949, ратифицированных Украиной с оговорками Указом ПВС УССР от 03.07.1954 и с последующим снятием оговорок Законом Украины № 3413-IV от 08.02.2006).

В соответствии с юридической позицией Конституционного Суда Украины относительно принципа дружественного отношения к международному праву должны учитываться предписания действующих

международных договоров, согласие на обязательность которых предоставлено Верховной Радой Украины, и практику толкования и применения этих договоров международными органами, юрисдикцию которых признала Украина. (абз. третий пп. 2.3 п. 2 мотивировочной части решения Конституционного Суда Украины от 01.06.2016 № 2-рп/2016 по делу № 1-1/2016)). В частности, на основании ст. 12(3) Римского устава Международного уголовного суда заявлениями от 09.04.2014, 08.09.2015 Украина признала юрисдикцию этого международного юрисдикционного органа; как государство-член ООН ввиду резолюций 808(1993) от 22.02.1993 и 827(1993) от 25.05.1993, принятых Советом Безопасности ООН, Украина признала юрисдикцию Международного трибунала для судебного преследования лиц, ответственных за серьезные нарушения международного гуманитарного права, совершении на территории Югославии (далее по тексту – МТБЮ).

В соответствии с решением Апелляционной палаты МТБЮ по делу в отношении Душко Тадича от 02.10.1995, вооруженный конфликт существует всякий раз, когда существует применение вооруженной силы между государствами (международный вооруженный конфликт) или длительное вооруженное насилие между государственными органами власти и организованными вооруженными группами или между такими группами внутри государства (вооруженный конфликт международного характера). К моменту достижения общего мира после прекращения военных действий; или, в случае вооруженного конфликта немеждународного характера – до достижения мирного урегулирования международное гуманитарное право продолжает применяться на всей территории воюющих государств или, в случае внутренних конфликтов, на всей находящейся под контролем стороны независимо от того, происходят ли там фактические боевые действия .

Несмотря на то, что в международном гуманитарном праве (далее МГП) нет общего определения «международного вооруженного конфликта», МКС, ссылаясь на общую статью 2 Женевских конвенций 1949 года и соответствующую судебную практику МТБЮ считает «вооруженный конфликт международным по своему характеру, если он происходит между двумя и более государствами; это распространяется на частичную или полную оккупацию территории другого государства независимо от того, наталкивается ли эта оккупация на вооруженное сопротивление или нет».

Происходящий на территории государства вооруженный конфликт «может стать международным – или, в зависимости от обстоятельств, носить международный характер наряду с внутренним вооруженным конфликтом – если другое государство вмешивается в этот конфликт через свои войска (прямое вмешательство), или некоторые участники внутреннего вооруженного конфликта действуют от имени другого государства (косвенное вмешательство)».

Чтобы определить, подпадает ли ситуация под ситуацию, МКС придерживается теста «общего контроля», разработанного МТБЮ, в соответствии с которым конфликт является международным, когда

иностранное государство «играет роль в организации, координации или планировании военных действий военной группы, на приложение к финансированию, обучению и оснащению или обеспечению оперативной поддержки этой группы». Это позволило МКС заключить, что «международный вооруженный конфликт существует в случае вооруженных действий между государствами через их соответствующие вооруженные силы или через других участников, действующих от имени государства».

Согласно ст. 42 Положения о законах и обычаях войны на суше, которое является приложением к IV Конвенции о законах и обычаях войны на суше от 18.10.1907, вступившей в силу для Украины 24.08.1991, территория признается оккупированной, если она фактически находится под властью армии противника, оккупация распространяется только на ту территорию, где такая власть установлена и способна выполнять свои функции.

К моменту достижения всеобщего мира после прекращения военных действий; или, в случае вооруженного конфликта немеждународного характера – до достижения мирного урегулирования международное гуманитарное право продолжает применяться на всей территории воюющих государств или, в случае внутренних конфликтов, на всей находящейся под контролем стороны независимо от того, происходят ли там фактические боевые действия.

Факт указанного полномасштабного военного вторжения РФ на территорию Украины с 24 февраля 2022 года как с территории РФ, так и с территории Республики Беларусь признан также решениями международных организаций (резолюцией Генеральной ассамблеи ООН ES-11/1 от 02.03.2022 «Об агрессии против Украины», п. 1, 3 Заключения 300(2022) Парламентской Ассамблеи Совета Европы «Последствия агрессии российской федерации против Украины», п. 17, 18 Приказа от 16.03.2022 по ходатайству о принятии временных мер по делу «Обвинения в геноциде в соответствии с Конвенцией о предотвращении преступления геноцида и наказании за него» (Украина против РФ и другие)).

Указом Президента Украины 24.02.2022 под №64/2022 «О введении военного положения в Украине», в связи с военной агрессией РФ против Украины, на основании предложения Совета национальной безопасности и обороны Украины, в соответствии с пунктом 20 части первой статьи 106 Конституции Украины, Закона Украины «О правовом режиме военного положения» постановлено введение в Украине военного положения, которое на данный момент продлено с 05 часов 30 минут 21 ноября 2022 года сроком на 90 суток.

В соответствии с положениями ч.1 ст.1 Закона Украины «Об обеспечении прав и свобод граждан и правовом режиме на временно оккупированной территории Украины» от 15.04.2014 (в редакции от 07.05.2022, далее по тексту – Закон №1207-VII), временно оккупированная российской федерацией территория Украины (далее – временно оккупированная территория) является неотъемлемой частью территории Украины, на которую распространяется действие Конституции и законов Украины, а также

международных договоров, согласие на обязательность которых предоставлено Верховной Радой Украины.

Временная оккупация российской федерацией территорий Украины, определенных частью первой статьи 3 настоящего Закона, независимо от ее продолжительности, является незаконной и не создает для рф никаких территориальных прав.

За государством Украина, территориальными общинами сел, поселков, городов, расположенных на временно оккупированной территории, органами государственной власти, органами местного самоуправления и другими субъектами публичного права сохраняется право собственности, другие вещные права на имущество, в том числе на недвижимое имущество, включая земельные участки, находящиеся на временно оккупированной территории.

Временно оккупированной территорией согласно п. 7 ч. 1 ст. 1-1 Закона №1207-VII, есть части территории Украины, в пределах которых вооруженные формирования рф и оккупационная администрация рф установили и осуществляют фактический контроль или в пределах которых вооруженные формирования рф установили и осуществляют общий контроль с целью установления оккупационной администрации рф.

Приказом Министерства по вопросам реинтеграции временно оккупированных территорий Украины № 75 от 25.04.2022 «Об утверждении Перечня территориальных общин, расположенных в районе проведения военных (боевых) действий или находящихся во временной оккупации, окружении (блокировании) по состоянию на 27 апреля 2022 года», Мелитопольская городская территориальная община, внесенная в указанный перечень территориальных общин, расположенных в районе проведения военных (боевых) действий или находящихся во временной оккупации, окружении (блокировке).

Начиная с 26.02.2022, после оккупации г. Мелитополь, Мелитопольского района, Запорожской области, представители вооруженных формирований российской федерации создали на временно оккупированной территории собственную оккупационную администрацию, дополнительно создав так называемую «военную комендатуру г. Мелитополь», которая находилась в административном помещении здания, расположенного по адресу: Украина, Запорожская область, Мелитопольский район, г. Мелитополь, ул. Ивана Алексеева, дом. 26, военным комендантом которой был назначен представитель вооруженных формирований государства-агрессора – российской федерации, а именно: командир тактической группы «22-й отдельной ордена Жукова бригады оперативного назначения» (далее – 22 ОБРОН), воинская часть №3642 (далее – в/ч № 3642), Войск национальной гвардии российской федерации, г. Калач-на-Дону, Волгоградской области, российской федерации – полковника Семенчатенко Сергей Анатольевич, 25.12.1977 года рождения, который в своей противоправной деятельности, с целью конспирации и уклонения от уголовной ответственности использует позывной «Сайгон».

Частью 1 статьи 43 Раздела II дополнительного протокола к Женевским конвенциям от 12 августа 1949 года, касающейся защиты жертв международных вооруженных конфликтов (Протокол I) от 08 июня 1977 года, предусмотрено, что вооруженные силы стороны, находящейся в конфликте, состоят из всех организованных вооруженных сил, групп и подразделений, находящихся под командованием лица, ответственного перед этой стороной за поведение своих подчиненных, даже если эта сторона представлена правительством или властями, не признанными противной стороной. Такие вооруженные силы подчинены внутренней дисциплинарной системе, которая наряду с другими обеспечивает соблюдение норм международного права, применяемых в период вооруженных конфликтов.

Так, в неустановленное досудебным расследованием время, но не позднее 27.02.2022, Семенчатенко С.А., являясь представителем вооруженных соединений российской федерации, а именно командиром 22 ОБРОН, в/ч № 3642 Войск национальной гвардии российской федерации, г. Калач-на-Дону, Волгоградской области, российской федерации и в то же время так называемым «военным комендантом оккупационной администрации г. Мелитополь, Мелитопольского района, Запорожской области», используя незаконно полученные в результате вооруженной агрессии российской федерации по отношению к суверенности Украины. временно оккупированной территории, действуя умышленно, в нарушение законов и обычаев войны, предусмотренные международными договорами, по предварительному сговору с группой неустановленных лиц из представителей вооруженных формирований российской федерации и граждан Украины и России - жителей г. Мелитополь, Мелитопольского района, Запорожской области, которые оказывают содействие оккупационным властям в проведении подрывной деятельностью против Украины, разработал преступный план, направленный на введение политики государства-агрессора – российской федерации на временно оккупированной территории Запорожской области, путем совершения действий, посягающих на человеческую честь и достоинство, связанных с применением насильственных действий опасных для жизни и здоровья личности, в том числе надругательства над человеческим достоинством, оскорбительного и унижительного обращения и психологического насилия, достоверно зная, что чрезмерная жестокость в войне, грубое пренебрежение ее законами и обычаями противоречит установленному соответствующими международными актами порядку ведения войны, к выполнению которого привлеч неустановленных лиц.

В частности, положениями Женевской конвенции о защите гражданского населения от 12 августа 1949 года (далее – Конвенции), ратифицированной Указом Президиума Верховного Совета Украинской ССР от 03.07.1954 «О ратификации Женевских Конвенций от 12 августа 1949 года о защите жертв войны» установлено следующее:

– статьей 2 Конвенции предусмотрено, что «в дополнение к положениям, воплощаемым в мирное время, настоящая Конвенция применяется ко всем случаям объявленной войны или любому другому

вооруженному конфликту, который может возникнуть между двумя или более Высокими Договаривающимися Сторонами, даже если одна из них не признает состояния войны. Конвенция также применяется ко всем случаям частичной или полной оккупации Высокой Договорной Стороной, даже если эта оккупация не подвергается вооруженному сопротивлению. Хотя одно из государств, находящихся в конфликте, может не быть участником настоящей Конвенции, государства, являющиеся ее участниками, остаются обязанными ею в своих взаимоотношениях. Кроме того, они обязаны Конвенцией в отношении указанного государства, если последнее принимает и применяет его положения»;

– статьей 4 Конвенции предусмотрено, что лицами, находящимися под защитой настоящей Конвенции, являются те, кто в любой момент и при любых обстоятельствах оказывается, в случае конфликта или оккупации, под властью стороны конфликта или оккупационного государства, гражданами которых они не являются;

– статьей 6 Конвенции предусмотрено, что «настоящая Конвенция должна применяться с самого начала любого конфликта или оккупации, указанных в статье 2. На территории сторон конфликта применение Конвенции прекращается после всеобщего прекращения боевых действий. На оккупированной территории применение настоящей Конвенции прекращается через год после всеобщего прекращения боевых действий, но оккупационное государство, насколько оно выполняет функции правительства на этой территории, будет связано на срок оккупации положениями таких статей настоящей Конвенции: 1 - 12, 27, 29 – 34, 47, 49, 51 – 53, 59, 61 – 77 и 143»;

– статьей 31 Конвенции предусмотрено, что никакое принуждение физического или морального порядка не может применяться к лицам, находящимся под защитой, в частности с целью получения от них или от третьих лиц каких-либо сведений;

– статьей 33 Конвенции предусмотрено, что «никакое лицо, находящееся под защитой, не может быть наказано за правонарушение, которое оно не совершило лично. Коллективные наказания, как и любые запугивания или террор, запрещаются. Репрессалии в отношении лиц, находящихся под защитой и их имущества, запрещаются»;

– статьей 147 Конвенции предусмотрено, что серьезные нарушения, о которых говорится в предыдущей статье, составляют такие нарушения, охватывающие такие действия, если они совершены против лиц, находящихся под защитой настоящей Конвенции, в частности: бесчеловечное обращение, нелегальное заключение лица, находящегося под защитой, не оправданное военной необходимостью, и осуществляемое незаконным образом и бесцельно.

Таким образом, согласно предписаниям ч. 1 ст. 3 Женевской конвенции о защите гражданского населения во время войны от 12 августа 1949 года, с лицами, не принимающими активного участия в боевых действиях, ведут себя гуманно, без всякой враждебной дискриминации, причиной которой служат раса, цвет кожи, религия или верование, пол, происхождение или имущественное положение или любые другие подобные критерии.

С этой целью запрещены и будут запрещены любые и в любом случае такие действия в отношении гражданских лиц, связанных с насилием над жизнью и личностью, в частности: жестокое обращение; надругательство над человеческим достоинством, в частности: оскорбительное и унижительное обращение; осуждение и применение наказания без предварительного судебного решения, вынесенного судом, который создан надлежащим образом и предоставляет судебные гарантии, признанные цивилизованными народами необходимыми.

Кроме того, согласно предписаниям ч. 2 ст. 51 Дополнительного протокола к Женевским конвенциям от 12 августа 1949 года, касающийся защиты жертв международных вооруженных конфликтов (Протокол I) от 08 июня 1977 года, ратифицирован Указом Президиума Верховного Совета Украинской ССР от 18.08.1989 «О ратификации Дополнительного протокола 12 августа 1949 г., касающегося защиты жертв международных вооруженных конфликтов (Протокол I), и Дополнительного протокола к Женевским конвенциям от 12 августа 1949 г., касающегося защиты жертв вооруженных конфликтов немеждународного характера (Протокол II)», гражданское население как таковое, а также отдельные гражданские лица не должны являться объектом нападений. Запрещены акты насилия или угрозы насилия, имеющие главную цель терроризировать гражданское население.

Также, согласно ст. 1 Международной конвенции о защите всех лиц от насильственных исчезновений от 20 декабря 2006 года (далее – Международной Конвенции), вступившей в силу для Украины 13 сентября 2015 года, на основании Закона Украины от 17.06.2015 № 525-VIII «О присоединении Украины к Международной конвенции о защите всех лиц от насильственных исчезновений», установлено, что никто не может подвергаться насильственному исчезновению. Никакие исключительные обстоятельства, какими бы они ни были, будь то состояние войны или угроза войны, внутренняя политическая нестабильность или другое чрезвычайное положение, не могут служить оправданием насильственного исчезновения.

Согласно ст. 2 указанной Международной Конвенции насильственным исчезновением считается арест, задержание, похищение или лишение свободы в любой другой форме представителями государства или лицами или группами лиц, действующих с разрешения, при поддержке или согласии государства, при последующем отказе признать факт лишения свободы или сокрытия данных о судьбе или местонахождении пропавшего лица, в результате чего это лицо оставлено без защиты закона.

Согласно ст. 5 настоящей Международной Конвенции широко распространенная или систематическая практика насильственных исчезновений является преступлением против человечества, как оно определено в применимом международном праве, и влечет последствия, предусмотренные таким применимым международным правом.

В соответствии с положениями ст. 6 указанной Международной Конвенции каждое государство – участник принимает необходимые меры для привлечения к уголовной ответственности по крайней мере:

а) любого лица, совершающего акт насильственного исчезновения, приказывает, подстрекает или побуждает совершить его, покушается на его совершение, является его пособником или участвует в нем;

б) начальника, который:

и) знал, что находящиеся под его реальной властью и контролем подчиненные совершали или намеревались совершить преступление насильственного исчезновения, или сознательно проигнорировал очевидную информацию, свидетельствующую об этом;

ии) нес реальную ответственность и осуществлял реальный контроль в отношении деятельности, с которой было связано преступление насильственного исчезновения, а также который

иии) не принял все необходимые и разумные меры в рамках его полномочий с целью недопущения или прекращения совершения акта насильственного исчезновения или для передачи этого вопроса в компетентные органы для расследования и уголовного преследования;

с) изложенный выше подпункт «б» применяется без ущерба для соответствующих более строгих норм об ответственности, применимых в международном праве к военному командиру или лицу, фактически осуществляющему функции военного командира.

Никакие приказы или распоряжения, происходящие из государственного, гражданского, военного или иного органа, не могут служить оправданием преступления насильственного исчезновения.

Кроме того, согласно предписаниям ч.ч. 1, 3 ст. 87 Дополнительного протокола к Женевской конвенции от 12 августа 1949 г., касающейся защиты жертв международных вооруженных конфликтов (Протокол I) от 08 июня 1977 г., стороны, находящиеся в конфликте, должны требовать от военных командиров, поскольку это касается лиц, входящих в состава подчиненных им вооруженных сил и других подчиненных им лиц, чтобы они не допускали нарушений Конвенций (995_151, 995_152, 995_153, 995_154) и настоящего Протокола и, в случае необходимости, пресекали эти нарушения и уведомляли об этом компетентные власти. Более того, стороны, находящиеся в конфликте, должны требовать от каждого командира, знающего о том, что его подчиненные или другие лица, находящиеся под его контролем, намерены совершить или совершили нарушения Конвенций (995_151, 995_152, 995_153, 995_154) и настоящего Протокола, принятие необходимых мер по предотвращению подобных нарушений Конвенций или настоящего Протокола и, при необходимости, по нарушению дисциплинарного или уголовного преследования против тех, кто совершил такие нарушения.

Так, в нарушение вышеуказанных норм международного гуманитарного права, командир 22 ОБРОН, в/ч № 3642, Войск национальной гвардии российской федерации Семенчатенко С.А., не позднее 20.05.2022, находясь на временно оккупированной территории г. Мелитополь Запорожской области, действуя умышленно, с целью реализации преступного плана, направленного на проведение подрывной деятельности против Украины, путем внедрения политики государства-агрессора, с целью причинения вреда суверенитету,

территориальной целостности и неприкосновенности, обороноспособности, государственной, экономической или информационной безопасности Украины, осознавая, что реализовать ранее разработанный преступный план самостоятельно не в состоянии, подыскал и привлек к его воплощению неустановленных военнослужащих вооруженных формирований, силовых ведомств и спецслужб российской федерации, а также граждан Украины и рф, осуществляющих поиск патриотически настроенных лиц из числа жителей г. Мелитополь, Мелитопольского района, Запорожской области, которые своей активной гражданской позицией могут мешать внедрению и реализации оккупационной политики государства-агрессора, а также реализации отдельных решений представителей оккупационной администрации на временно оккупированной территории, дал приказ своим подчиненным отслеживать перемещение по территории г. Мелитополь Запорожской области, с целью осуществления ограничения конституционных прав и свобод гражданки Украины Дороховой Леси Николаевны, 15.11.1974 года, которая временно исполняла обязанности директора ГОУ «Мелитопольский многопрофильный центр профессионально-технического образования».

В дальнейшем, во исполнение ранее предоставленного приказа командира 22 ОБРОН, в/ч № 3642, войск национальной гвардии российской федерации Семенчатенко С.А., в неустановленное во время досудебного расследования время, но не позднее 21.05.2022 «09» часа «32» минуты, неустановленные военнослужащие вооруженных формирований, силовых ведомств и спецслужб российской федерации на улице Интеркультурной в районе городского автовокзала №1 (АС-1) остановили транспортное средство на пассажирском сиденье, которого находилась Дорохова Л.М., а именно: автомобиль марки «MERSEDES- BENZ ML 280 CDI», черного цвета, с государственным номерным знаком АР5005А1, на праве частной собственности принадлежит ее мужу Еременко Вячеславу Николаевичу, 03.10.1953 года рождения, под управлением последнего.

После чего, в тот же день в «09» часов «33» минуты командир 22 ОБРОН, в/ч № 3642, войск национальной гвардии российской федерации Семенчатенко С.А. используя абонентский номер оператора мобильной связи ЧАО «Киевстар», а именно: «+38(098)-290-78-06», во время телефонного разговора с абонентским номером оператору мобильной связи ЧАО «Киевстар», а именно: «+38(097)-751 -74-48», который использовал неустановленный в ходе досудебного расследования военнослужащий вооруженных формирований рф по имени «Алексей», позывной «Абзац», находясь на временно оккупированной территории г. Мелитополь, Мелитопольского района, Запорожской области, более точное место нахождения в настоящее время органом досудебного расследования не установлено, с использованием своей военной должности и руководящего положения в том числе в оккупационных властях, осознавая общественный опасный характер своих действий и предусматривая наступление общественно опасных последствий, в нарушение законов и обычаев войны, предусмотренных международными договорами, достоверно зная, что он, по

предварительному сговору группой неустановленных лиц, фактически осуществляет насилие над жизнью, честью и достоинством личности, применяя жестокое обращение по отношению к гражданскому населению временно оккупированных территорий, нелегального заключения лиц, находящихся под защитой, действуя умышленно, приказал своим подчиненным из числа представителей вооруженных сил и формирований, находящихся в его непосредственном подчинении силовых ведомств и спецслужб российской федерации, приказ для осуществления незаконного задержания, доставки и в дальнейшем нелегального заключения находящегося под защитой лица, а именно гражданки Украины Дороховой Л.М. к так называемой «военной комендатуре г. Мелитополь», которая находилась в административном помещении здания, расположенного по адресу: Украина, Запорожская область, Мелитопольский район, г. Мелитополь, ул. Ивана Алексеева, дом. 26.

После этого, Дорохову Л.М. и Еременко В.М. на автомобиле марки "MERSEDES-BENZ ML 280 CDI", с д.н.з AP5005AI в сопровождении бронетранспортера типа БТР доставлено по вышеуказанному адресу так называемой "военной комендатуры г. Мелитополь". В тот же день, Дорохову Л.М. во исполнение вышеупомянутого приказа Семенчатенко С.А. помещен в отдельную «камеру» № 4 сроком до 25 мая 2022 года, тем самым совершив нелегальное заключение находящегося под защитой лица. Где к последней по приказу командира 22 ОБРОН, в/ч №3642, войск национальной гвардии российской федерации Семенчатенко С.А. неустановленные лица из числа военнослужащих вооруженных формирований, силовых ведомств и спецслужб российской федерации незаконно удерживали последнюю, применяя при этом запрещенные вышеуказанными международными нормативными актами методы психологического насилия, имеющие признаки причинения морального насилия, оскорбительного и унижающего ущерб: ее с ограничением в пище и воде, отсутствием обустроенного санузла и средств гигиены, а также любого оборудованного места отдыха, с последующим проведением многочисленных допросов в ночное время, что в свою очередь не позволяло ей спать.

В соответствии с предписаниями ст. 1 и ст. 16 Конвенции против пыток и других жестоких, бесчеловечных или унижающих достоинство видов обращения и наказания от 10.12.1984, которая ратифицирована Указом Президиума Верховного Совета Украинской ССР от 26.01.1987 «О ратификации Конвенции против других, унижающих достоинство, видов обращения и наказания» установлено, что каждое государство-сторона обязуется предотвращать на любой территории, находящейся под ее юрисдикцией, другим актам жестокого, бесчеловечного и унижающего достоинство обращения и наказания, что не подпадают под определение пыток, изложенных в статье 1, когда такие акты осуществляются государственными или должностными лицами или другими лицами, выступающими в качестве официальных, либо по их подстрекательству, либо по их известию, либо по их молчаливому согласию. В частности, обязательства, содержащиеся в статьях 10, 11, 12 и 13, применяются с заменой ссылок на пытки ссылками на другие

формы жестокого, бесчеловечного или унижающего достоинство обращения и наказания. Для целей настоящей Конвенции термин «пытка» означает любое действие, которым любому лицу умышленно причиняются сильная боль или страдание, физическое или моральное, чтобы получить от нее или от третьего лица сведения или признание, наказать его за действия, совершенные им или третьим лицом или в совершении которых оно подозревается, а также запугать или заставить его или третье лицо, или по какой-либо причине, основанной на дискриминации любого вида, когда такая боль или страдания причиняются государственными должностными лицами или другими лицами, которые выступают как официальные, либо по их подстрекательству, либо по их известию, либо по их молчаливому согласию. В этот срок не включаются боли или страдания, возникшие вследствие только законных санкций, неотделимые от этих санкций или вызываемые ими случайно.

Таким образом, командир 22 ОБРОН, в/ч №3642, войск национальной гвардии российской федерации Семенчатенко С.А. в период времени с 21.05.2022 по 25.05.2022, действуя умышленно, по собственным идеологическим мотивам, направленным на внедрение и реализацию оккупационной политики государства-агрессора, а также реализации отдельных решений представителей оккупационной администрации на временно оккупированной территории Запорожской области, пребывая на временно оккупированной территории г. Мелитополь Запорожской области, действуя в рамках ранее разработанного преступного плана, пользуясь своей военной должностью и руководящим положением в том числе в оккупационных властях, в нарушение законов и обычаев войны, предусмотренных вышеупомянутыми международными договорами, совершил незаконное задержание и в дальнейшем похищение, нелегальное заключения лица, находящегося под защитой – гражданки Украины Дороховой Леси Николаевны, 15.11.1974 года, с последующим применением к последней насилия над жизнью и личностью, в частности: жестокого обращения, и поругания человеческого достоинства, в частности: оскорбительного и унижительного обращения, за вышеизложенных обстоятельств, то есть с совершением деяний, которые запрещены и будут оставаться запрещенными вышеупомянутым международным правом в отношении гражданского населения в любое время и в любом месте, совершенное по предварительному сговору с другими неустановленными лицами из числа представителей вооруженных сил и формирований, силовых ведомств и спецслужб российской федерации, а также неустановленными гражданами Украины и россии, из числа жителей г. Мелитополь, Запорожской области, которые способствуют оккупационным властям в проведении подрывной деятельности против Украины.

Таким образом, установлена достаточность доказательств для подозрения Семенчатенко Сергея Анатольевича, 25.12.1977 года рождения, в совершении уголовного правонарушения, предусмотренного ч.2 ст.28, ч.1 ст. 438 УК Украины, которое квалифицируется как нарушение законов и обычаев войны, предусмотренных международными договорами, согласие

на обязательность которых предоставлено Верховной Радой Украины, совершенное по предварительному сговору группой лиц.

Следователь 1-го отделения следственного отдела
Управление Службы безопасности Украины
в Запорожской области

лейтенант

«подпись»

Максим Сергеевич КАЛАШНИКОВ

«С О Г Л А С О В А Н О»

Старший группы прокуроров, который
осуществляет процессуальное руководство
в уголовном производстве –
прокурор отдела противодействия
преступлениям, совершенным в условиях
вооруженного конфликта Запорожской областной

прокуратуры

«подпись»

Михаил Александрович УЛЬЯНОВ

«28» декабря 2022 года

ПРАВА ПОДОЗРЕВАЕМОГО

Уголовный процессуальный кодекс Украины

Статья 42. Подозреваемый

Подозреваемый имеет право:

- 1) знать, в совершении какого-либо уголовного правонарушения его подозревают, обвиняют;
- 2) четко и своевременно уведомленным о своих правах, предусмотренных настоящим Кодексом, а также получить их разъяснения;
- 3) по первому требованию иметь защитника и встреча с ним независимо от времени в рабочие, выходные, праздничные, нерабочие дни до первого допроса с соблюдением условий, обеспечивающих конфиденциальность общения, а также после первого допроса - встрече без ограничения времени и количества в рабочие, выходные, праздничные, нерабочие дни; на участие защитника в проведении допроса и других процессуальных действиях; отказ от защитника в любой момент уголовного производства; на получение правовой помощи защитника за счет государства в случаях, предусмотренных настоящим Кодексом и/или законом, регулирующим предоставление бесплатной правовой помощи, в том числе в связи с отсутствием средств для оплаты такой помощи;
- 4) не говорить ничего по поводу подозрения против него, обвинения или в любой момент отказаться отвечать на вопросы;
- 5) давать объяснения, показания по поводу подозрения, обвинения или в любой момент отказаться их давать;
- 6) требовать проверки обоснованности задержания;
- 7) в случае задержания или применения меры пресечения в виде содержания под стражей - на немедленное уведомление членов семьи, близких родственников или других лиц о задержании и месте своего пребывания в соответствии со статьей 213 настоящего Кодекса;
- 8) собирать и представлять следователю, прокурору, следственному судье доказательства;
- 9) принимать участие в проведении процессуальных действий;
- 10) во время проведения процессуальных действий задавать вопросы, подавать свои замечания и возражения относительно порядка проведения действий, которые заносятся в протокол;
- 11) применять с соблюдением требований настоящего Кодекса технические средства при проведении процессуальных действий, в которых он участвует. Следователь, прокурор, следственный судья, суд вправе запретить применение технических средств при проведении отдельного процессуального действия или на определенной стадии уголовного производства с целью неразглашения сведений, содержащих тайну, охраняемую законом, касающиеся интимной жизни человека, о чем выносятся (выносятся) мотивированное постановление (определение);
- 12) заявлять ходатайства о проведении процессуальных действий, об обеспечении безопасности в отношении себя, членов своей семьи, близких родственников, имущества, жилья и т.п.;
- 13) заявлять отводы;

14) знакомиться с материалами досудебного расследования в порядке, предусмотренном статьей 221 настоящего Кодекса, и требовать открытия материалов согласно статье 290 настоящего Кодекса;

15) получать копии процессуальных документов и письменные сообщения;

16) обжаловать решения, действия и бездействие следователя, прокурора, следователя судьи в порядке, предусмотренном настоящим Кодексом;

17) требовать возмещения ущерба, причиненного незаконными решениями, действиями или бездействием органа, осуществляющего оперативно-розыскную деятельность, досудебное расследование, прокуратуры или суда, в порядке, определенном законом, а также восстановление репутации, если подозрение, обвинение не подтвердились;

18) пользоваться родным языком, получать копии процессуальных документов родным или другим языком, которым он владеет, и в случае необходимости пользоваться услугами переводчика за счет государства.

Подозреваемый имеет также другие процессуальные права, предусмотренные настоящим Кодексом.

Подозреваемый, который является иностранцем и находится под стражей, имеет право на встречу с представителем дипломатического или консульского учреждения своего государства, которую ему обязана обеспечить администрация места заключения.

Подозреваемый обязан:

1) явиться по вызову к следователю, прокурору, следственному судье, суд, а в случае невозможности прибыть по вызову в назначенный срок - заранее сообщить об этом указанных лиц;

2) выполнять обязанности, возложенные на него решением о применении мер обеспечения уголовного производства;

3) подчиняться законным требованиям и распоряжению следователя, прокурора, следователя судьи, суда;

4) предоставлять достоверную информацию представителю персонала органа пробации, необходимую для подготовки досудебной докладе.

Подозреваемому вручается памятка о его процессуальных правах и обязанности одновременно с их сообщением лицом, которое осуществляет такое сообщение.

Подозреваемому разъяснены положения главы 35 УПК Украины о заключении соглашений о примирении и признании виновности.

О подозрении мне поставлено в известность, постановление о подозрении вручено, права подозреваемого объявлены и разъяснены.

Подозреваемый _____
« ____ » час. « ____ » мин. « ____ » _____ 20__ года.

Защитник: _____

Сообщение о подозрении вручил:

Следователь 1-го отделения следственного отдела
Управление СБ Украины в Запорожской области
лейтенант



Максим КАЛАШНИКОВ

Перевод осуществлен с украинского языка на русский согласно оригиналу документа переводчиком Боевой
А.Л. Правильность перевод текста подтверждаю. Переводчик _____ Алина. БОЕВА

